

Spalničky (*Morbilli*)

Autor: Lenka Krutilová

Výskyt

- je v ČR minimální asi 20 případů ročně, je to díky plošně vakcinaci
- v ostatních zemích je vysoce rozšířené a způsobuje i smrt.

Etiologie, Patogeneze

- jsou virové infekční onemocnění provázené charakteristickou vyrážkou.
- typicky dětské onemocnění, vyskytuje se u dětí kolem 4 a 5 let, mohou onemocnět i starší děti a mladiství
- infekčnost choroby je až 100 %
- původcem onemocnění je virus spalniček (paramyxovirus)
- přenáší se kapénkově
- inkubační doba je průměrně 13 dní (6 až 19 dní)

Příznaky

- ✓ zvýšení teploty na 38 až 39°C
- ✓ zánět spojivek
- ✓ oči bývají zarudlé a pálí
- ✓ rýma
- ✓ dráždivý a suchý kašel
- ✓ tvorba Koplikových skvrn (bílé skvrny na červeném podkladě)
- ✓ výskyt červenohnědé vyrážky ve formě skvrn (nejdříve se tvoří za ušima, postupně se šíří na krk trup a další části těla) – 5.den
- ✓ do týdne všechny příznaky postupně mizí.

Obr. 1 Kůže s projevy spalniček po třech dnech infekce

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Spalni%C4%8Dky>

Obr. 2 Plně rozvinutá vyrážka při spalničkách

<http://www.zdravkaruska.estranky.cz/fotoalbum/objektivni-priznaky-onemocneni/spalnicky.jpg.html>

Vyšetření spalniček

- nemocnému se odebírá krev a zjišťuje se výskyt protilátek IgG a IgM,
- diagnóza je potvrzena výskytem skvrn na vnitřní straně tváří

Léčba

- ✓ nutná je izolace
- ✓ není na ně specifický lék
- ✓ léčí se pouze horečka a další specifické symptomy, teplota se kontroluje 2 krát denně, snažíme se o její snížení, postupně se přechází k zábalům a omývání,
- ✓ nutný je dostatečný přísun tekutin
- ✓ pokud teplota neklesá je nutná hospitalizace.

Komplikace

- může být doprovázena zápallem plic, zánětem středního ucha, nosních dutin a encefalitidou (zánět mozku). Ta může mít za následek nervovou obrnu a poruchu myšlení
- typické je oslabení imunity a rozvoj bakteriální infekce.

Praktické rady pro pacienty

- používají se prášky proti horečce, zábaly a omývání
- při zánětu spojivek se používají oční kapky, popřípadě se mohou použít nosní kapky

Očkování

MMR vakcína – podávají se oslabené viry zarděnek, spalniček a příušnic.

Zdroje

1. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Spalni%C4%8Dky>
2. <http://nemoci.vitalion.cz/spalnicky/>
3. <http://www.jakselecit.cz/detske-nemoci/jak-lecit-spalnicky-a-jaka-je-prevence-proti-vzniku-spalnicek.html>
4. <http://www.malypacient.cz/pomuzeme/detske-infekcni-nemoci/spalnicky/>
5. <http://www.priznaky-projevy.cz/pediatric/spalnicky-priznaky-projevy-symptomy-infekcnost>
6. <http://pozemedicale.org/Czech/Dermatologie/Spalnicky-obrazky.html>

Seznam příznaků

Horečka, bolesti očí, změny na kůži, kašel